

Mihai Mucsi experimentează permanent într-o fermă “subordonată cartofului”

Mihai Mucsi a renunțat la un loc de muncă la stat, de inginer șef la Stațiunea de Cercetări din Târgu Secuiesc, pentru a-și face propria fermă, în 1994. A luat decizia după ce a văzut cum fac britanicii afaceri agricole, la Cambridge. Acolo a urmat un curs de management al culturii și strategii de marketing pentru cartof. Acum, vinde în Carrefour și chiar exportă. Experimentează permanent. Recent, a testat și cel mai nou sort produs de Azomureș: NPK14:14:17 cu Sulf (14,5) și Magneziu (0,7).

Mihai Mucsi a început cu 20 de hectare și acum cultivă 320. Lucrează împreună cu soția, Eva Maria, fost cercetător horticol la Institut și actual contabil, și cu fiica cea mică, Eniko. Cealaltă fiică, Melinda, este profesoară. Pe lângă cartof, pe care îl produce pe 120 ha, cultivă rapiță (50 ha), grâu (120 ha), muștar pentru sămânță (25 ha) și, deocamdată experimental, fasole (5 ha). De fapt, toate culturile sunt “subordonate cartofului”.

“Avem nevoie de leguminoase în rotație”, explică Mucsi. Așa că încearcă să introducă culturi noi. A ales să cultive

muștarul pentru sămânță pentru combaterea nematozilor la cartofi. Dar s-a dovedit și profitabil, chiar mai mult decât rapița și grâul. O altă cultură testată a fost mazărea, dar a fost eliminată pentru că “nu a avut desfacere”. “Soia ar fi foarte bună, dar încă căutăm soiuri timpuri care să meargă în zona Covasnei”, completează fermierul.

Anul acesta a cultivat, pe 5 hectare, fasole. A adaptat semănătoarea de grâu pentru fasole și a ales un soi cu bobul mic. Nu își schimbă parcul de utilaje când încearcă ceva nou. “Am găsit ca variantă de leguminoasă fasolea pentru boabe. O testez, dacă merge sau nu și din punct de vedere economic.”

Face mici experimente și pentru a îmbunătăți soiurile de cartof. Importă sămânță elită, de la firma Agrico din

Olanda. “Am o parcelă cu vreo 35-45 de soiuri pe care le cultiv experimental, să vedem care merg bine și care nu.”

Pe baza rezultatelor a introdus în cultură, începând de anul trecut, soiurile Riviera, Carrera, Bellarosa, Red Lady, Rudolph, Manitou și Arnova, pe lângă Evolution, Esme, Lusa, Saviola și Arizona. “Aleg soiurile productive cu aspect comercial plăcut, cu gust bun, care pot fi păstrate mai mult timp.” Poate de aceea a ajuns să vândă 2.350 de tone de cartof în magazinele Carrefour, în sezonul 2013-2014, deși avea un target de 2.000 de tone.

Primul producător român de cartof prezent în Carrefour

Relația cu rețeaua de supermarket a început în 2006, cu 500 de tone de cartof. A ajuns acum să livreze 2.350 de tone. Din 2011, compania Agrico-M a lui Mihai Mucsi face parte din Filiera Calității, program care promovează produsele românești de la producător direct în supermarket. Ce este drept, e nevoie de multe investiții și de rigurozitate. Pentru a face față cerințelor, a obținut certificare Global G.A.P. (Good Agricultural Practice), care atestă trasabilitatea fiecărui lot și calitatea produselor. Oricând se pot face rapoarte, statistici cerute de firma care controlează și auditează ferma. Cartofii sunt vânduți către Carrefour vrac sau ambalați, în saci de la 0,5 kg la 5, 10 sau 25 de kg. “La început eram un furnizor mic, nu prea discutau amiabil cu mine, puneau comisioane mari. Am dovedit calitate, punctualitate la livrare, trasabilitate și am crescut producția an de an”, explică Mihai Mucsi secretul relației cu un hypermarket.

Strategie de viitor: investiții și export

Acum construiește un alt depozit frigorific, de 800 de tone, pe lângă cel de 500 de tone pe care îl are. “Sunt cheltuieli în plus, dar sunt acoperite de lipsa pierderii în greutate a cartofilor. Cartofii intră în depozit în septembrie și ies în mai, anul următor. Frigul îi ține cruzi și nu am pierderi mari de greutate.” A investit permanent în tehnologie. Inițial, a cumpărat utilaje second-hand, aduse din Olanda, pentru care, la vremea respectivă, nu a plătit TVA.

Atunci când statul a subvenționat cu 75% investiția în utilaje, a cumpărat o combină de recoltat cereale Sema, românească. Apoi le-a luat noi, de la Fas, Case IH și John Deere. Pentru recoltarea cartofului are două combine Grimme. Are și stație de sortare și ambalare a cartofului.

Pe lângă distribuția în Carrefour, a găsit piețe noi. Din acest an exportă cartof în Grecia și Bulgaria.

“Vând la același preț ca în țară, dar am avantajul că nu mai plătesc TVA, fiind comerț intracomunitar. Marfa este plătită în euro iar noi utilajele și semințele le plătim tot în euro.”

Fermierul a testat cel mai nou sort produs de Azomureș: **NPK+S+Mg 14:14:17 + 14,5 + 0,7**

Specialiștii Azomureș i-au propus lui Mihai Mucsi să testeze noul îngrășământ complex **NPK 14:14:17** cu Sulf (14,5) și Magneziu (0,7). Fermierul l-a introdus în schema de fertilizare pentru 3 hectare de cartof. După recoltă, a tras linie și a făcut comparații cu producția obținută pe alte 3 hectare, fertilizate după o schemă clasică. A constatat că, la cartoful de consum, a înregistrat creșteri de producție de peste 18% datorită noului NPK îmbogățit cu sulf și magneziu.

“În fermă, solurile sunt acide, de aceea nu folosesc deloc azotat de amoniu. La solicitarea fermierilor din zonă, cei de la Azomureș au fabricat un îngrășământ special pentru cartof, rapiță și muștar: complexul 14:14:17+14,5 sulf+0,7 magneziu. Potasiul din acest sort este sub formă de sulfat de potasiu (nu clorură de potasiu) iar asta este important, având în vedere că cartoful nu se împacă bine cu clorul.”

Fermierul folosește de obicei următoarea schemă de fertilizare la cartof:

- NPK 15:15:15 - 550 kg/ha înainte de plantare, la pregătirea terenului;

- NPK 15:15:15 - 250 kg/ha la plantare, pe rând;

- Kali Sop (sulfat de K): 100 kg/ha (50% K_2O_5 +18% Sulf solubil în apă) la pregătirea terenului;

- Nitrocalcar (27% N) - 250 kg/ha la rebilonat.

În total, înseamnă: 187,5 kg s.a./ha N, 120 kg s.a./ha P și 170 kg s.a./ha K.

Noul îngrășământ complex, testat pe 3 hectare

În acest an, la sugestia specialiștilor Azomureș, a încercat o schemă ușor diferită de fertilizare, pe 3 hectare. A menținut, în linii mari, aceleași elemente de bază de azot și fosfor. A crescut dozele de potasiu și de sulf. Schema a fost următoarea:

- **NPK 14:14:17 + 14,5 S + 0,7 Mg** - 650 kg/ha înainte de plantare, la pregătirea

rea terenului;

- NPK 15:15:15 - 240 kg/ha la plantarea pe rând;

- Kali Sop (sulfat de K) 100 kg/ha (50% K_2O_5 +18% Sulf solubil în apă);

- Nitrocalcar (27% N) - 250 kg/ha la rebilonat.

În total, s-au aplicat 188 kg s.a./ha N, 120,5 kg s.a./ha P și 196,5 kg s.a./ha K plus 26 kg s.a. K +94 kg s.a. S +4,5 kg s.a. Mg/ha.

Fără a avea pretenția unui experiment riguros, cu repetiții și calcule statistice, Mucsi a tras unele concluzii. La ambele variante de fertilizare producțiile de cartof sunt apropiate cantitativ, dar se observă diferențe la categoria cartof de consum. În aceeași cultură de cartof se recoltează trei mărimi de tuberculi: cei sub 30 mm, cei între 30-50 mm și cei de peste 50 mm. Diferențe de productivitate s-au observat la tuberculii de consum, de peste 50 mm.

La cartoful de consum s-a obținut o producție mai mare cu 18,8%, la lotul fertilizat cu complexul **NPK 14:14:17+14,5 S+0,7 Mg**, comparativ cu lotul fertilizat clasic. În primul caz, s-au recoltat doar la categoria cartof de consum 54,9 tone/ha, iar la lotul fertilizat clasic s-au recoltat 46,2 tone/ha. Mihai Mucsi spune că raportul în plus de potasiu (K), sulf (S) și magneziu (Mg) a favorizat creșterea procentului de tuberculi de consum.

Fermierul consideră că sulful ar trebui să fie considerat macroelement, în rând cu azotul, fosforul și potasiul.

“Cred că sulful, neluat în seamă de agrochimisti, de fermieri nici atât, ar trebui să intre în calcul la planificarea elementelor nutritive, dat fiind faptul că, în ultimul timp, în zonele tradiționale de cultură a cartofului a început să se extindă cultura de rapiță, cunoscută ca mare consumatoare de sulf.”

La cartof, fertilizarea o decide în funcție de soi, fiecare având epoci diferite de maturizare, cu consumuri specifice. “Producem și material de plantat, iar aici caut să am un raport echilibrat între azot, fosfor și potasiu, pentru a se păstra bine. Dacă vrem să avem mai mulți tuberculi la

cuib, la producerea de sămânță, mărim puțin doza de fosfor; dacă vrem un procent mai mare de cartof de consum, ridicăm doza de azot și potasiu.”

La rapiță aplică 300 kg NPK 15-15-15 la semănat, iar primăvara, fazial, aplică 150-200 kg de nitrocalcar, ambele îngrășăminte Azomureș. Aceeași schemă o folosește și la grâu. La rapiță, a obținut o producție medie de 4.500 kg/hectar. “Atenție deosebită acordăm scarificării solului înainte de arat, încorporării materiei organice după recoltarea culturilor de grâu, rapiță, muștar și folosirii îngrășământului verde, de regulă muștar, care prin descompunere și mineralizare aduc un aport însemnat de elemente nutritive.”

Pentru următoarea cultură de cartof, Mihai Mucsi a comandat 50 de tone din noul sort produs de Azomureș. Vrea să îl folosească în schema de fertilizare pe 70 de hectare, în sezonul 2014-2015.

Veronica HUZĂ
Mădălina MITAN